

המפקח על הבנקים

ירושלים, ג' חשוון תשפ"א

21 באוקטובר 2020

20LM3378

לכבוד

התאגידים הבנקאיים

לידי: המנכ"ל

א.ג.ג.,

הנדון: ביצוע העברות בנקאיות מול מוסדות פיננסיים הפועלים באיחוד האמירויות הערביות

ביום 13 באוגוסט 2020 הכריז ראש הממשלה על הכוונה לכוון שלום רשמי בין מדינת ישראל ובין איחוד האמירויות הערביות, במסגרת הסכם שיכלול, בין השאר, התייחסות לקשרים כלכליים בין שתי המדינות.

בהמשך לכך, ביום 1 בספטמבר 2020 חתמו ממשלות ישראל ואיחוד האמירויות על פרוטוקול שעניינו קידום הקשרים הכלכליים בין המדינות ובכלל זאת נושא השירותים הבנקאיים, זאת מתוך הכרה שלצורך אותם שיתופי פעולה כלכליים נדרשת תשתית שתאפשר ביצוע העברות בנקאיות ישירות בין המערכת הבנקאית בישראל ובין בנקים הפועלים באיחוד האמירויות הערביות, בהיבטי מסחר והשקעות. זאת, בשים לב: לסטנדרטים הבינלאומיים בנושא איסור הלבנת הון ואיסור מימון טרור; ולצורך בשיתוף פעולה בין הרשויות הרלוונטיות שמטרתו הפחתת סיכונים בתחום זה.

ביום 15 בספטמבר 2020 נחתם בווינגטון בירת ארה"ב הסכם השלום בין מדינת ישראל ובין איחוד האמירויות הערביות, שכלל בנספח לו התייחסות לפרוטוקול האמור לעיל.

בהקשר של יישום הסטנדרטים הבינלאומיים בנושא איסור הלבנת הון ואיסור מימון טרור באיחוד האמירויות הערביות, נפנה את תשומת לבכם כי בחודש אפריל 2020 פורסם דוח הערכה מקיף (MER) של ארגון ה-FATF ושל ארגון ה-MENA-FATF בנושא; לאור ליקויים באפקטיביות המשטר על רקע סיכונים משמעותיים, נקבע הליך מעקב מוגבר לתיקון הליקויים, במחצית הראשונה של שנת 2021.

לנוכח האמור לעיל ולנוכח העובדה כי איחוד האמירויות הערביות נכללת ברשימת המדינות והטריטוריות בסיכון שבתוספת הרביעית לצו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של תאגידים בנקאיים למניעת הלבנת הון ומימון טרור), התשס"א-2001), מצאתי לנכון, בהתבסס על הוראת ניהול בנקאי תקין 411 - "ניהול סיכוני איסור הלבנת הון ואיסור מימון טרור" ("הוראה 411"), לציין מספר גורמים אשר בהתקיים כולם יש בהם כדי לייצר, בעת הזו, סביבת פעילות מופחתת סיכון לביצוע העברות כאמור או פעילות הכרחית לביצוע סחר כגון העמדת ערבויות ומכתבי אשראי; בהמשך, ייבחן הצורך בעדכון מכתב זה.

יובהר, כי אין מדובר ברשימה סגורה, וכי בהקשר זה על התאגיד הבנקאי לבחון כל מקרה לגופו בהתאם לנסיבות העניין, והכל בכפוף לחובות החלות עליו לפי כל דין, ובכלל זאת חובות הדיווח לרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור.

עוד יובהר כי רשימת הפעולות המפורטות במכתבי זה, אין בה למנוע מתאגיד בנקאי להציע ללקוחותיו, בהתאם לשיקול דעתו, שירותים נוספים הקשורים בפעילות מול איחוד האמירויות הערביות, לרבות בנקאות קורספונדנטית, תוך ניהול סיכונים מוקפד ובהתחשב ברמת הסיכון הגלומה בפעילות. בהקשר זה נציין כי למיטב בדיקתנו הפעילות המסחרית והפיננסית באיחוד האמירויות היא בעלת מורכבות גבוהה, הנובעת בין היתר ממרכיבי הסיכון המובנה במדינה, לכן אנו סבורים כי ניהול סיכונים מוקפד כאמור, מחייב את התאגיד הבנקאי, לפעול בזהירות ובאופן מדורג, תוך הקצאת משאבים הולמים ללימוד הסביבה המגוונת והמאתגרת, היכרות עם המוסדות הפיננסיים הרלוונטיים, וביצוע בקרות שוטפות.

מאפייני הגורם הזר הקשור לעסקה

1. חברה שהתאגדה ב"יבשה"¹ (mainland), ולא מוחזקת על ידי תאגידים שהתאגדו באזורים אחרים; על אף האמור לעיל, ומבלי לגרוע משאר האמור במכתבי זה עסקה בה מעורבת חברה שלא התאגדה ביבשה תראה כעסקה בסיכון גבוה יותר, וככזו תובא לאישור מנהל בכיר בתאגיד הבנקאי בהתאם לסעיף 30(ו) להוראה 411, במסגרת מתן האישור יבחן המנהל הבכיר את היבטי העסקה השונים לרבות: ההיגיון הכלכלי או העסקי העומד מאחורי ביצוע העסקה מול חברה כאמור, מקור הכספים המשמשים לביצוע העסקה, מבנה האחזקות וזהות בעלי השליטה, וקבלת אסמכתאות הנדרשות להוכחת האמור.
2. מבנה הבעלות בחברה יהיה שקוף ומובן לתאגיד הבנקאי - יש לוודא קיום אישור מטעם פירמת עו"ד או רו"ח בינלאומית מוכרת ובו יפורטו מבנה האחזקות ובעלי השליטה בחברה; בהקשר זה יודגש כי החברה לא תוחזק בנאמנות על ידי חברת נאמנויות מקצועית² (TCSP).
3. בעלי השליטה הסופיים בחברה, כאמור בסעיף 2 לעיל, הם אזרחים מקומיים, שמקום מושבם באותו אזור - יש לוודא כי קיים אישור מטעם פירמת עו"ד או רו"ח בינלאומית מוכרת לפרטי בעלי השליטה של החברה.
4. לחילופין האמור בסעיפים 1-3 לעיל, הצד המעביר הוא חברה ממשלתית או גוף ממשלתי אחר, כדוגמת קרן השקעות מדינתית, שהתאגדו באיחוד האמירויות הערביות.

מאפייני המוסד הפיננסי ממנו תבוצע ההעברה בגין העסקה

5. הבנק המעביר נמנה על אחד מהבנקים שלהלן:
 - (א) בנק מקומי המפוקח על ידי הבנק המרכזי של איחוד האמירויות הערביות (Central Bank of the UAE), המנהל חשבון קורספונדנט בדולרים או באירו בבנק קורספונדנט בינלאומי שרשום ומפוקח במדינת OECD;
 - (ב) שלוחה מקומית של בנק קורספונדנט בינלאומי, שרשום ומפוקח במדינת OECD.
6. ההעברה תבצע במטבע דולר ארה" או במטבע אירו באמצעות בנק קורספונדנט בינלאומי שרשום ומפוקח באחת ממדינות ה-OECD.

¹ כל אזור שאינו אזור סחר/פיננסי חופשי
² Trust Company Service Provider

תנאים נוספים

7. הצד הישראלי לעסקה הוא לקוח של התאגיד הבנקאי או מוכר לו.
8. ככל שעסקת הבסיס מחייבת אישור מגורם ממשלתי בישראל, אזי הוצג אישור לעסקה הנדונה.
9. אישור מטעם פירמת עו"ד או רו"ח בינלאומית מוכרת בדבר מקורות מימון העסקה ובפרט אם הכספים הועברו לחשבון לצורך ההעברה לישראל מחשבונות אחרים של הלקוח.
10. מתקיים שיתוף פעולה מהבנק המעביר בכל הנוגע להעברת המידע הדרוש לניהול הסיכון, וכן מצד הלקוח, לגבי עסקת הבסיס (קבלת אסמכתאות וכד') גם אם לא ניתן על ידי התאגיד הבנקאי מכתב אשראי דוקומנטרי.
11. בהמשך לאמור בסעיף 47(ב) להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 411, התאגיד הבנקאי לא יקבל העברה שאין בה את כל הפרטים כנדרש בסעיף 2(יא) לצו.
12. התאגיד הבנקאי יעדכן את האמור לעיל בנהליו.

בברכה,

יאיר אבידן

המפקח על הבנקים